Virkisburturkast til IRF

TÍÐINDASKRIV FRÁ IRF

Í føroyskum lógarteksti er ikki beinleiðis lýst, hvat burturkast er. Í donskum lógarteksti er burturkast tað, sum ánarin koyrir burtur, ætlar at koyra burtur ella eigur at koyra burtur.

Í hesi greinini skilja vit millum rusk og burturkast soleiðis, at rusk er tað sum verður koyrt burtur í dagliga húsarhaldinum og sum fer í vanligu ruskposarnar, meðan burturkast eru størri lutir bæði frá húsarhaldum og virkjum ella avlop av framleiðsluni ella rakstrinum á virkjum í breiðari merking.

Ábyrgd av burturkasti

Kommunan skal hava innsavningarskipan fyri húsarhaldsburturkast, innsavningarskipan ella avhendingarskipan fyri serliga dálkandi burturkast, innsavningarskipan ella avhendingarskipan fyri annað burturkast og móttøkustøð (t.d. bingjupláss) til burturkast frá borgarunum

Tað er skylda hjá øllum at nýta tær skipanir, sum kommunustýrið vísir á. Kommunustýrið kann krevja allar upplýsningar um burturkast frá virkjum og stovnum. Virki og stovnar skulu til eina og hvørja tíð kunna skjalprógva, at burturkastið er innsavnað, goymt, handfarið og burturbeint á góðkendan hátt.

Allar kommunur í Føroyum, undantikið kommunurnar í Suðurstreymoy og Hests kommuna, hava skipað seg í Interkommunala Renovatiónsfelagsskapinum L/F, vanliga nevnt IRF. Endamálið hjá hesum felagsskapi er at taka sær av øllum burturkasti, sum kemur fyri í limakommununum.

Burturkast til endurnýtslu

Endurnýtsla kann býtast upp í trý. Beinleiðis endurnýtsla er at nýta ein lut aftur, sum hann er. Tilfarsendurnýtsla er at nýta tilfarið umaftur, sum t.d. jarn ella pappír. Til seinast er at nevna at orkan, sum fæst burtur úr at brenna rusk og burturkast, kann brúkast til upphiting ella elframleiðslu.

Út frá hesum sæst, at ein stórur partur av tí vit dagliga kalla burturkast, í stóran mun ikki er burturkast, men ein rávøra. Uppgávan er at finna útvegir til at gagnnýta hesa rávøruna. Besti háttur at koma longur við endurnýtslu, er at skilja burturkastið sundur í hóskandi bólkar á staðnum, har tað verður til.

Kostnaðurin fyri burturkastið verður settur eftir, hvat tað er, um burturkastið kann roknast fyri at vera skilt ella ikki og um tað er komið á rætta stað.

Pappír og papp

IRF fer nú at savna pappír og papp inn fyri seg bæði frá húsarhaldum og virkjum. Grundirnar til hetta eru tvær: Reint pappír og papp er ikki burturkast, men eitt tilfeingi, sum kann brúkast aftur. Harafturat hevur IRF ikki nóg stóra orku til at brenna alt burturkast, og tá turt og reint pappír hevur gott brennivirðið, hevur tað stóran týdning at fáa pappírið burtur úr brenningini.

Góð skiljing á virkjum hevur sera stóran týdning fyri, hvat pappírið kann brúkast til. Dálkað pappír og papp kann ikki brúkast aftur.

Bilar frá IRF koma at heintað pappír og papp inn frá virkjum eftir avtalu. Innsavningin byrjar fyrst í juni mánaða.

Jarn og metal

Í 1998 kom avmarking í nýtslu av góðkendu tyrvingarplássunum hjá IRF. Ikki er longur loyvt at tyrva tilfar, sum kann endurnýtast. IRF skipar fyri at savna jarn og metal saman á Gjánoyri og sendir tað av landinum til endurnýtslu. Í hesum bólkinum eru jarn, aluminium og aðrir metallutir, kulda- og frystiútbúnaður, bilar og aðrar maskinur, húsatekjur og líknandi.

Stórir tangar og bingjur skulu vera skorðin sundur, áðrenn tær koma til IRF á Gjánoyri, soleiðis at lutirnir kunnu flytast í vanligum flutningslastum.

Neyðugt er at siga frá hjá IRF, tá virki vilja sleppa av við jarn og metal. IRF leigar bingjur til flutning av tilfari.

Elektronikkur

Í útvørpum, sjónvørpum, sjónbandaspælarum og telduútgerð v.m. eru nógv tungmetalir, sum hópa seg upp í umhvørvinum. Í hesum sambandi kunnu vit eisini nevna, at og smærri køksbúnyttur, borimaskinur o.t. innihalda serliga dálkandi evni, sum t. d. í innbygdum battaríum, sum kunnu endurløðast. Umráðandi er tí, at hesir lutir ikki verða brendir, men sendir til endurnýtslu.

Elektroniski útbúnaðurin verður sendur til serútgjørd endurvinningarvirki, har ávísir lutir verða tiknir úr og brúktir aftur og ávís metalir verða endurvunnin.

Glas

IRF tekur ímóti glaskrukkum og glasfløskum, heilum sum brotnaðum. Íløtini skulu vera rímuliga rein. Metallok og —proppar svarandi til nøgdina av glasi kunnu vera uppi í.

Alt annað glas verður tyrvt. Leir-, keramiklutir o.t. skulu ikki í glasbingjurnar, men verða brendir.

Dekk, trolleivdir og stórsekkir

Tilfar av oljuuppruna sum trol og storsekkir hevur høgt brennivirðið. Dekk, trolleivdir og stórsekkir skulu tí ikki sendast til brenningar, men heldur endurnýtast. Veirur, flot og grunnur skulu vera skorin av trolleivdunum. Stórsekkirnir skulu vera reinir.

Kostnaður

Væl flokkað burturkast til endurnýtslu hevur tann lægsta kostnaðin. Tað kann tí loysa seg at lata eitt av starvsfólkunum hava ábyrgdina av, at burturkastið verður rætt skilt. Hetta vil eisini virka fyri eini hugburðsbroyting, sum ger, at hini starvsfólkini fara at hugsa um, hvat verður koyrt burtur og hvussu tað verður koyrt burtur.

Uppskriftin hesa vikuna

Vakur dúkur

Uml. 160cm. í diametur

Størrelse: Ferdig måler duken ca. 160 cm i diameter.

Materialer: Maxi heklegarn fra A/S Gjestal Spinneri. Ca. 500 g hvitt nr. 102.
Pinner: Strømpep og rundp (40-150 cm) nr. 2½ eller 3.
Heklenål: 1,50 mm.

Legg opp 16 m på 3 p.

1. omg: v.
3. omg: r.
5. omg: r k k r.
6. omg: i de to kastene str 9 m, vekselvis ((r vr) 4 ganger r).
7. omg: r (v) 9 ganger r.
9. - 11. omg: r.
13. omg: k 11.
15. omg: k v k 11.
17. omg: k 3 k 11.
19. omg: k g k v k a k a 7 g.
21. omg: k g k 3 k a k a 5 g.
23. omg: k g k g k v k a k a k a 3 g.
25. omg: k g k g k 3 k a k a k a r g.
27. omg: (k g) 3 ganger k v (k a) 3 ganger k S.
29. omg: (k g) 3 ganger k 3 k a k a k S.
31. omg: ++< (k g) 3 ganger k v (k a) 3 ganger k S.
Gjenta 29. - 32. omg. 6 ganger til.
57. omg: (k g) 3 ganger k (v k k) 2 ganger v k a k a k S.
59. omg: ++< k g k g k (3 k k) 2 ganger 3 k a k a k S.
61. omg: k g k g k (5 k k) 2 ganger 5 k a k S.
63. omg: ++< k g k (7 k k) 2 ganger 7 k a k S.
65. omg: k g k (9 k k) 2 ganger 9 k S.
67. omg: ++< (k 11) 3 ganger k S.
69. omg: +< (11 k v k) 2 ganger 11 k S k.
71. omg: (11 k 3 k) 3 ganger.
73. omg: (11 k 5 k) 3 ganger.
75. omg: 11 k 7 k 4 g k 5 k 7 k 11 k 7 k.
77. omg: 4 S 4 k v k 7 k v k (5 k v k) 2 ganger 7 k v k 4 S 4 k v k 7 k v k.
79. omg: 3 S 3 k 3 k 7 k 3 k (5 k 3 k) 2 ganger 7 k 3 k 3 S 3 k 3 k 7 k 3 k.
81. omg: (2 S 2 k g k v k a k) 2 ganger (5 k g k v k a k) 2 ganger (2 S 2 k g k v k a k) 3 ganger.
83. omg: r S r k g k 3 k a k.
85. omg: S k g k g k v k a k a k.
87. omg: +< k g k g k 3 k a k S.
89. omg: ++< k g k g k v k a k a k S.
91. omg: k g k g k 3 k a k S.
Gjenta 89. - 92. omg. 3 ganger til.
105. omg: ++< k g k 5 k a k S.
107. omg: k g k 7 k S.
109. omg: ++< k 9 k S.
111. - 113. omg: r.
115. omg: -> 4 k 5 k 3.
117. omg: 2 g k r k r S r k r k a r.
119. omg: r g k 3 k S k 3 k a.
121. omg: -> S 5 k r k 5.
123. omg: -> S 4 k 3 k 4.
125. omg: 3 g k 5 k a 2.
127. omg: 2 g k r k r S r k r k a r.
129. omg: r g k 3 k S k 3 k a.
131. omg: -> S 5 k r k 5.
133. omg: -> S 4 k 3 k 4.
Gjenta 125. -134. omg. 4 ganger til.
175. omg: 3 g k 5 k a 2.
177. omg: 2 g k r k r S r k r k a r.
179. omg: r g k 3 k S k 3 k a.
181. omg: -> S k 5 k r k 5 k.
183. omg: 2 k a r g k 3 k a r g k r.
185. omg: 3 k S k 5 k S k 2.
187. omg: 4 k a k r S r k g k 3.
189. omg: 5 k a k S k g k 4.
191. omg: 6 k a r g k 5.
193. omg: k a 5 k S k 6.
195. omg: 2 k a 9 g k r.
197. omg: r k a k a 7 g k g k.
199. omg: 2 k a k a 5 g k g k r.
201. omg: 3 k a k a 3 g k g k 2.
203. omg: r g k r k a k a r g k g k r k a.
205. omg: -> S k 3 k a k S k g k 3 k.
207. omg: r k 5 k a r g k 5 k.
209. omg: 2 k a r g k r k S k r k a r g k r.
211. omg: 3 k S k 3 k r k 3 k S k 2.
213. omg: r g k 3 k 4 k r k 4 k 3 k a.
215. omg: -> S k a 3 k a r g k r k a r g k 3 g k.
217. omg: 2 k a r g k S k 3 k S k a r g k r.
219. omg: (3 k S k) 3 ganger 2.
221. omg: r g (k 3) 5 ganger k a.
223. omg: -> S k 5 k.
225. omg: 2 k a r g k r.
227. omg: 3 k S k 2.
229. omg: r g k 3 k a.
231. omg: -> S k 5 k.
233. omg: 2 k a r g k r.
Gjenta 227. - 234. omg. 1 gang.
243. omg: r a (k S k 5) 5 ganger k S k g.
245. omg: r a k a (k a r g k 3) 4 ganger k a r g k g k g.
247. omg: r a k a (k S k 5) 4 ganger k S k g k g.
249. omg: r (k a) 3 ganger (k a r g k 3) 3 ganger k a r g k (g k) 3 ganger.
251. omg: 2 (k a) 3 ganger (k S k 5) 3 ganger k S (k g) 3 ganger k r.
253. omg: 3 (k a) 4 ganger (k a r g k 3) 2 ganger k a r g (k g) 4 ganger k 2.
255. omg: 4 (k a) 4 ganger (k S k 5) 2 ganger k S (k g) 4 ganger k 3.
257. omg: 5 (k a) 5 ganger k a r g k 3 k a r g (k g) 5 ganger k 4.
259. omg: k a 4 (k a) 5 ganger k S k 5 k S (k g) 5 ganger k 5.
261. omg: k v k a 4 (k a) 6 ganger k a r g (k g) 6 ganger k 4 g.
263. omg: k (v k k) 2 ganger v k a 4 (k a) 6 ganger k S (k g) 6 ganger k 4 g.
265. omg: k (3 k k) 2 ganger 3 k a 4 (k a) 5 ganger k a r g (k g) 5 ganger k 4 g.
267. omg: k (5 k k) 2 ganger 5 k a 4 (k a) 5 ganger k S (k g) 5 ganger k 4 g.
269. omg: k (7 k k) 2 ganger 7 k a 4 (k a) 4 ganger k a r g (k g) 4 ganger k 4 g.
271. omg: k (9 k k) 2 ganger 9 k a 4 (k a) 4 ganger k S (k g) 4 ganger k 4 g.
273. omg: k (11 k) 3 ganger a 4 (k a) 3 ganger k a r g (k g) 3 ganger k 4 g.
275. omg: (k v k 4 S 4) 3 ganger k v k a 4 (k a) 3 ganger k S (k g) 3 ganger k 4 g.
277. omg: (k 3 k 3 S 3) 3 ganger k 3 k a 4 k a k a k a r g k g k g k 4 g.
279. omg: (k 5 k 2 S 2) 3 ganger k 5 k a 4 k a k a k S k g k g k 4 g.
281. omg: (k 7 k r S r) 3 ganger k 7 k a 4 k a k a r g k g k 4 g.
283. omg: (k 9 k S) 3 ganger k 9 k a 4 k a k S k g k 4 g.
285. omg: k v (k 9 k S) 3 ganger k 9 k v k a 4 k a r g k 4 g.
287. omg: (k 3 k 3 S 3) 4 ganger k 3 k a 4 k S k 4 g.
289. omg: (k 5 k 2 S 2) 4 ganger k 5 k a 9 g.
291. omg: (k v k r S r) 9 ganger k v k a 7 g.
293. omg: (k 3 k S) 9 ganger k 3 k a 5 g.
295. omg: (k 5 k v) 9 ganger k 5 k a 3 g.
287. omg: k v k (r S r k S k) 9 ganger r S r k v k a r g.
298. omg: r.
Avhekling:
Ta 3 m sm til 1 fm og hekle 7 lm til hver bue omg rundt, slutt med 1 kjm.

Tógvheilsølan
TRÁÐUR SP/F
Tlf. 312727
Sverrisgøta 19 · Postboks 181 · FO-110 Tórshavn · Faroe Islands
Tel +298 31 27 27 · Fax +298 31 96 23 · Mobile +298 21 77 27
Privat: Tel +298 31 66 46